

Ὁ Εὐπολις δίδων τὰ 15 φράγκα του μέχρι λεπτοῦ εἰς τὸν Α ἐκείνον, τὸν προκαλέσαντα τὸν ἀπαγορευτικὸν νόμον, ἀντὶ ἐνὸς ἑκατολλίτρου σιδήρου, δὲν ἔχει εἰμὴ τὴν ἀπόλαυσιν μόνου τοῦ σιδήρου. Δὲν δύναται πλέον ν' ἀποκτήσῃ τὸ βιβλίον, ἢ ὅ,τι δῆποτε ἄλλο τῆς αὐτῆς ἀξίας, χάνει τὰ 5 φράγκα. Ναί, λέγουσι· καὶ μήπως δύναται νὰ εἴπωσιν ὄχι; Δύναται νὰ εἴπωσιν ὅτι, ὑπερτιμωμένων τῶν πραγμάτων ἕνεκα τοῦ περιορισμοῦ, ὁ ἀναλωτὴς δὲν χάνει τὴν διαφορὰν;

Ἄλλὰ, προσθέτουσι, τὴν διαφορὰν ταύτην τὴν κερδαίνει ἡ ἐθνικὴ ἐργασία.

Ὅχι, δὲν τὴν κερδαίνει ἡ ἐθνικὴ ἐργασία, διότι καὶ μετὰ τὸν ἀπαγορευτικὸν νόμον ἡ ἐθνικὴ ἐργασία δὲν ὑποστηρίζεται εἰμὴ διὰ 15 πάλιν φράγκων.

Τοῦτο μόνον γίνεται, ὅτι μετὰ τὸν νόμον αὐτὸν τὰ 15 φράγκα τοῦ Εὐπόλιδος δίδονται ὑπὲρ τῆς μεταλλουργίας, ἐν ᾧ πρὸ αὐτοῦ διενέμοντο διδόμενα τὸ μὲν εἰς τὴν χειροτεχνίαν, τὸ δὲ εἰς τὴν βιβλιοπωλείαν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Α ἐν ταῖς ὁρίοις ἐξασκουμένη βία, ἢ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου χάριν τοῦ Α ἐξασκουμένη δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ διαφόρως ὑπὸ ἡθικῆν ἔποψιν. Εἰσὶν οἱ δοκοῦντες ὅτι ἡ ἀπογύμνωσις ἀποβάλλει τὴν ἀνηθικότητα γινομένη ὑπὸ τοῦ νόμου. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει μᾶλλον ἐπιβαρύνουσα αὐτῆς περίστασις. Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχωσι· τὰ περὶ τούτου, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἀπογυμνώσεως ἀποτελέσματα εἶναι τὰ αὐτὰ κατ' ἄμφω τὰς περιπτώσεις.

Στρέψατε ὅπως θέλετε τὸ πρᾶγμα, ἂν ἦσθε ὀξυδερκεῖς θὰ εἴδετε ὅτι ἐκ τῆς ἀπογυμνώσεως, εἴτε νομίμου εἴτε παρνόμου, δὲν ἐκπηγάζει τί καλόν. Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ὁ Α, ἢ ἡ βιομηχανία του, ἢ ἀκόμη, ἂν θέλητε, καὶ ἡ ἐθνικὴ ἐργασία κερδαίνουσιν ἐκ τούτου ὃ φράγκα. Ἄλλ' ἰσχυρίζομεθα ὅτι ἐκπηγάζουσι καὶ δύο ζημίαι, ἡ μὲν διὰ τὸν Εὐπολιν, πληρόνοντα 15 φράγκα τὸν σιδήρον, ἀντὶ 10, ἡ δὲ διὰ τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν, ἥτις δὲν λαμβάνει τὴν μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν αὐτῶν διαφορὰν. Ἐκλέξατε πρὸς ποίαν ἐκ τῶν δύο ζημιῶν θέλετε νὰ συμψηφισθῇ τὸ κέρδος ὑπερ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν. Ἡ ἑτέρα θὰ μὲν πάντοτε ζημία.

Ἡθικότης! Ἡ βία δὲν εἶναι ποτὲ παραγωγὴ, ἀλλὰ καταστροφή. Ἄν ἡ βία ἦτον παραγωγὴ, ἢ Γαλλία θὰ ἦτον πλουσιωτέρα ἀφ' ὅ,τι εἶναι.

Ἐπειτα συνέχεια.

I. B.

Ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς διακρίεται ὡς ἐξῆς ἐπὶ ἀναλογίας 100 κατοίκων: Γεωργοὶ 47.18, ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα 18.66, βιομηχανοὶ 8.65, νυκτικοὶ 4.52, ἐργάται 4.07, ἔμποροι 3.41. Τὴν πρώτην ἐπομένως θέσιν κατέχει ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ.

Θεοδώρου Δὲ Χελδράτῃ

ΤΑ ΦΥΤΑ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

ὑπὸ Σπ. Μηλιαράκη.

Συνήχεια· εἰς σελ. 692.

Περὶ τινῶν ἄλλων φυτῶν τῆς Ἀττικῆς
θεραπευομένων κυρίως.

«Πολλῶ ἤττονα ἀξίαν τῶν σιτηρῶν, τῆς ἐλαίας καὶ τῆς ἀμπέλου, ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἑκτασιν τὴν ὁποῖαν καταλαμβάνουσιν, ἔχουσι τὰ ἐπόμενα ἡμέρα φυτὰ τὰ θεραπευόμενα ἐπὶ τῶν ἀναπεπταμένων ἀγρῶν.

«Ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν ὀσπρίων καὶ χιλῶν, (ἦτοι τοῦ χόρτου πρὸς τροφήν τῶν κτηνῶν). Ἐκ τούτων συχνότατοι χιλοὶ εἰσὶν: *Bickion* τὸ ἡμέρον (κοινῶς βίκος), *Λάθυρος* ὁ ἡμέρος (κοιν. λαθοῦρι), *Ὀροβος* ὁ γνήσιος (κ. ῥόβι). Ταῦτα σπείρονται ταῦτοχρόνως τοῖς σιτηροῖς μετὰ τὰς πρώτας φθινοπωρινὰς βροχάς. Ὁ ἡμέρος λάθυρος χρησιμεύει οὐ μόνον ὡς χιλὸς τῶν ζώων, ἀλλὰ καὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἐκ τῶν σπερμάτων αὐτοῦ σκευαζομένου ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐτηρητοῦ νηστισίμου ἐψήματος, τοῦ καλουμένου *φάβα*.¹ Σπανιώτερον γεωργεῖται ὡς χιλὸς *Λάθυρος* ὁ ὄχρος (κ. ὄχρος), π. χ. εἰς τὸ Θρασιάσιον πεδῖον. Νεωστὶ εἰσῆχθη καὶ *Μηδικὴ* ἢ ἡμέρος (κ. τριφύλλι)· γεωργεῖται δὲ ἐν μικρῶ μόνον εἰς τινὰς κήπους κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν αὐτῶν, οὐδαμοῦ δὲ πολλή. Ἄλλα εἶδη *Τριφυλλίου* (*Τριφύλλιον* τὸ *λεϊμώνειον*, *Ὀροβρυχὶς* ἢ ἡμέρος) εἰσὶν ἄγνωστα. Τῶν ἐξῆς ὀσπρίων ἡ χεδροπῶν εὐχρηστεῖ ἡ μὲν πόα ὡς χιλὸς, τὰ δὲ σπέρματα ὡς τροφή τῶν ἀνθρώπων· ταῦτα δὲ εἶνε *Ἐρέβινθος* ὁ *κρίθωρος* (κοινῶς ῥεβίθι ἢ ῥοβίθι), *Bickion* τὸ *εδώδιμον* ἢ *κύαμος* (κ. κουκι) καὶ *Ὀροβος* ὁ *λεπτόκαυλος* (κ. φακή). Τὰ ὕσπρια ταῦτα γεωργοῦνται συνήθως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν· ἐκ τούτων δὲ ὁ ἐρέβινθος καὶ ὁ ὄροβος προκόπτουσι μᾶλλον εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τοῦ Ἀττικῶν πεδίου, σπανιώτερον δὲ τὸ δεύτερον εἶδος ἢ τὸ πρῶτον. Ὁ χρόνος τῆς σπορᾶς αὐτῶν εἶνε ὁ αὐτὸς τῶν σιτηρῶν.

«Ὁ κοινὸς *λόγγυρος* *Στρώγυρος* (κοινῶς πατάτα, σήμερον δὲ καὶ γεώμηλον) εἰσῆχθη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ γεωργία αὐτοῦ δὲν ἀνεπτύχθη πολὺ, αὐξάνεται ὅμως ἀδιακόπως. Ἐν Ἀττικῇ γεωργεῖται πολὺς μόνον παρὰ τὴν Κηφισίαν, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Πεντελικοῦ. Ἡ τῶν γεωμήλων ὅμως παραγωγὴ δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν Ἀθηνῶν, διὸ καὶ πολλὰ εἰσάγονται ἐκ Τεργέστης καὶ Μασσαλίας, καίτοι ἐν Ἑλλάδι ταῦτα δὲν εἶνε τροφὴ δημόδης. Τὰ γεώμηλα φυτεύονται ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε τὰ ψύχη παρῆλθον ὄλωσ. Κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου ἔρχονται τὰ πρῶτα νεκρὰ γεώμηλα εἰς τὴν ἀγοράν, ὁ δὲ κύριος

1. Ὀλιγώτερον ἀγαπητὸν λαθῦριον ἔστος (φάβα) σκευάζεται καὶ ἐκ τῶν κύμων.